

باتوان در بسیاری از مشاغل از جمله پوشاک، خیاطی، فروش لباس زنانه و... به تنهایی می‌توانند در خواست پروانه کسب دهند اما در برخی از اصناف دریافت جواز کسب در بعضی از خانم‌ها به همان سادگی‌ها امکان پذیر نیست. در ایران بانوانی که قصد شروع کسب و کار و فعالیت تجاری دارند می‌توانند به گرفتن آن اقدام کنند اما با این تفاوت که خانم‌ها باید

شرایط جواز کسب برای بانوان

در یکسری از مشاغل که حساسیت‌های تجاری دارند، حتما شخصی را به‌عنوان مباشر خود معرفی کنند. در مشاغلی همچون تعمیرات خودرو و دیتیلینگ، کارهای تولیدی و تجاری، مشاغل مرتبط با دستگاه‌های صنعتی، مغازه‌های پوشاک مردانه، انواع مشاغل تولیدی و... امکان گرفتن جواز کسب برای خانم‌ها به تنهایی و بدون معرفی مباشر وجود ندارد.

هلمش‌های

راه‌اندازی یک کسب و کار موفق نیازمند برنامه‌ریزی دقیق، تلاش و پشتکار است. اما در کنار این موارد، گامی اساسی وجود دارد که بدون برداشتن آن، فعالیت هر کسب و کاری غیرقانونی تلقی می‌شود و آن «خذ جواز کسب» است. جواز کسب، سندی رسمی است که به صاحبان مشاغل اجازه می‌دهد تا به‌طور قانونی در یک صنف یا رشته خاص فعالیت کنند.

چگونه مجوز کسب و کار بگیریم؟

چه کسانی، چرا و چگونه می‌توانند پروانه کسب دریافت کنند؟

پروانه کسب چیست؟

پروانه کسب در هر تجارتی جزو اسناد مهم اقتصادی به‌شمار می‌رود. هر شغلی که به مهارت‌های خاص نیاز داشته باشد و از طرفی با حقوق اساسی مصرف‌کنندگان در ارتباط باشد، نیازمند پروانه است. پروانه کسب طبق قانون نظام صنفی برای شروع هر نوع کسب و کاری به‌فرد داده می‌شود. این قانون نوعی اجازه‌نامه نیز محسوب می‌شود. این مدرک نشان می‌دهد شما می‌توانید کار حرفه‌ای خود را آغاز کنید و مراجع ذی‌ربط آن را تأیید کرده‌اند. براساس ماده ۱۲ قانون تعزیرات حکومتی، مصوب سال ۱۳۶۷، نداشتن پروانه کسب واحدهای صنفی یا به‌عبارت‌سی اخذ نکردن پروانه، بدون عذر موجه، در مهلت و ضوابط و مقرراتی که در قانون تعیین شده است، تبعاتی مانند قطع تمام یا برخی خدمات دولتی، اخذ جریمه و تعطیلی واحد تا زمان اخذ پروانه کسب را به همراه خواهد داشت.

انتقال پروانه کسب

یکی از ویژگی‌های خوب پروانه کسب قابل انتقال بودن آن است. در صورتی که فرد بخواهد محل کسب و کار خود را به دیگری منتقل کند باید به‌صورت قانونی درخواست کتبی خود را به اتحادیه مربوطه ارائه دهد. وقتی فرد مورد نظر شما از نظر اتحادیه شرایط لازم را دارد، بعد از اینکه پروانه قبلی باطل شد، پروانه جدید به نام فرد جدید صادر می‌شود.

ویژگی‌های مورد نیاز برای دریافت پروانه کسب

برای اینکه جواز کسب به شما تعلق بگیرد، باید بر اساس شغل مورد نظر خود مهارت‌های آن را آموخته باشید. البته فقط مهارت حرفه‌ای شما مورد نظر نیست، باید بتوانید مدرک معتبری از مراکز فنی و حرفه‌ای یا آموزشگاه‌های مجاز و حرفه‌ای کسب کنید. گواهینامه شما باید مورد تأیید سازمان دولتی و نظارتی مثل آموزش و پرورش باشد و بعد از اینکه به اتحادیه مربوطه ارجاع داده شد، در صورت مورد تأیید بودن می‌توانید برای دریافت پروانه کسب اقدامات لازم را انجام دهید. البته برخی از مشاغل به آموزش‌های خاصی نیازی ندارند و متقاضیان باید توانایی انجام کار و مکان مناسب را داشته باشند تا بتوانند مدارک لازم برای کسب را به‌دست آورند.

انواع جواز کسب

پروانه کسب دارای انواع مختلفی است. از انواع جواز کسب می‌توان به جواز کسب نوزعی، تولیدی، فنی و خدماتی اشاره کرد.

جواز کسب توزیعی

برای کسب و کارهایی که اقلام مصرفی را به فروش می‌رسانند، صادر می‌شود. برای مثال اگر قصد دارید کسب و کار خود را در زمینه فروش پوشاک یا لوازم آرایشی راه‌اندازی کنید، باید جواز کسب توزیعی دریافت کنید.

جواز کسب تولیدی

برای کسب و کارهایی که با هدف فعالیت‌های تولیدی و تهیه محصول می‌روانند، صادر می‌شود. برای مثال اگر قصد دارید کسب و کار خود را در زمینه پوشاک پلاستیکی، فلزی یا تولیدی پوشاک و مواردی از این دست، برای شروع به کار قانونی باید جواز کسب تولیدی دریافت کنید.

جواز کسب خدماتی

مشاغل خدماتی که به جای کالا، به ارائه خدمات می‌پردازند، باید برای راه‌اندازی قانونی کسب و کار خود، جواز کسب دریافت کنند. برای مثال آرایشگاه‌های زنانه و مردانه و کافه‌نت‌ها از جمله کسب و کارهای خدماتی هستند که باید جواز کسب را از دسته کسب و کارهای خدماتی دریافت کنند.

جواز کسب فنی

مختص کسب و کارهایی است که با هدف تعمیر وسایل و ابزار فنی یا الکترونیکی راه‌اندازی می‌شوند. برای دریافت این جواز، باید مدرک فنی و حرفه‌ای مرتبط با کسب و کار مورد نظر را دریافت کنید. برای مثال مغازه‌های تأسیساتی، لوله‌کشی، مکانیکی، جواز کسب تعمیرات ماشین لباسشویی، جواز کسب تعمیر گاه خودرو و جواز کسب تعمیر موبایل، در گروه جواز کسب فنی قرار می‌گیرند.

متراژ مغازه باید چقدر باشد؟

یکی از اصلی‌ترین شرایط دریافت جواز کسب برای مغازه‌های مختلف و مشاغل، داشتن حداقل فضای اداری یا تجاری برای شروع کسب و کار است. در قانون اتحادیه‌ها و در گاه ملی مجوزهای ایران آمده که هر کسب و کاری باید متناسب با نوع فعالیت خود فضای کافی داشته باشد. به‌عنوان مثال، حداقل متراژ مورد نیاز برای برخی از مشاغل در تهران به شرح زیر است:

آرایشگاه زنانه
۱۲ متر
برای هر رشته

آرایشگاه مردانه
۹ متر
برای هر رشته

خرده‌فروشی پوشاک مردانه
۱۲ متر
مشاورین املاک

خرده‌فروشی محصولات لبنی
۱۲ متر

خرده‌فروشی پوشاک مردانه
۱۵ متر

دریافت پروانه کسب در مشاغل مدرن

از یک مقطع زمانی به بعد وجود استارت‌آپ‌ها یا فروشگاه‌های مجازی شکل جدی به‌خود گرفت. برای تهیه مجوزهای لازم این کسب و کارها به‌صورت کلی تمام مدارکی را که برای صدور پروانه کسب سنتی لازم داریم برای مشاغل مجازی یا فروشگاه‌های مجازی نیز نیازمندیم. اما آن چیزی که از نظر قانون فرقی می‌کند، اول بحث دامنه سایت شماست که باید یک استاندارد دی را داشته باشد

انواع مجوز برای کسب و کارهای اینترنتی

با توجه به محوریت این موضوع که شما دارای یک فروشگاه اینترنتی برای فروش یک محصول هستید یا تولیدکننده آن و یا اینکه قصد بازاریابی و معرفی محصول مورد نظر تان در فضای مجازی را دارید، باید نسبت به دریافت مجوز مورد نیاز خود اقدام کنید. در حوزه کسب و کارهای آنلاین ۲ دسته مجوز مورد نیاز است:

گام به گام در مسیر دریافت جواز کسب

انتخاب شغل و صنف

پیش از هر اقدامی، شغل و صنف مورد نظر خود را با توجه به علایق، مهارت‌ها و شرایط تان انتخاب کنید. برای اطمینان از وجود تقاضا و ظرفیت در بازار برای شغل مورد نظر، تحقیق کنید.

کسب

آموزش‌های لازم

در صورت نیاز به گذراندن دوره‌های آموزشی و کسب مهارت خاص برای شغل مورد نظر، در کلاس‌ها و دوره‌های آموزشی شرکت کنید. گذراندن دوره‌های آموزشی می‌تواند به شما در تسلط بر شغل و ارائه خدمات با کیفیت به مشتریان کمک کند.

بررسی

قوانین و مقررات

از قوانین و مقررات مربوط به صدور جواز کسب و همچنین قوانین صنفی مربوط به شغل مورد نظر تان اطلاع حاصل کنید. برای این کار می‌توانید به سایت اداره کل تعاون، کار و رفاه و امور اجتماعی یا اتحادیه صنفی مربوطه مراجعه کنید.

ثبت

درخواست در سامانه مجوزها

برای ثبت درخواست اخذ مجوز الکترونیک کافی است به سامانه مجوزها مراجعه کنید.

تامین سرمایه

سرمایه لازم برای شروع کسب و کار تان را تأمین کنید. میزان سرمایه مورد نیاز با توجه به نوع شغل، محل فعالیت و مقیاس کسب و کار تان متفاوت خواهد بود.

جمع‌آوری مدارک

مدارک مورد نیاز برای دریافت جواز کسب را با توجه به شغل و محل مورد نظر جمع‌آوری کنید. فهرست دقیق مدارک را می‌توانید از سامانه مجوزها، یا اداره کل تعاون، کار و رفاه و امور اجتماعی یا اتحادیه صنفی مربوط دریافت کنید.

انتخاب

محل مناسب

محل را برای کسب و کار تان انتخاب کنید که از نظر دسترسی، نورپردازی، تهویه، امکانات و... شرایط مطلوبی داشته باشد. مناسب بودن محل کسب از نظر ضوابط و مقررات، یکی از شروط صدور جواز کسب است.

ارائه‌نکردن سند مالکیت یا اجاره‌نامه

اجاره‌نامه

باید تعیین کنید ملک واحد صنفی مدنظر شما در چه شرایطی قرار دارد. برای انجام این امر نیز باید به اسنادی همچون سند مالکیت یا اجاره‌نامه اتکا کرد.

جنسیت

طبق قوانین موجود بانوان امکان دریافت مجوز کسب در برخی مشاغل را به‌صورت قانونی ندارند. در این حالت، بانوان باید به فکر ثبت‌نام یک آقا به‌عنوان مباشر خود باشند. در واقع پروانه کسب تنها زمانی به بانوان اعطا می‌شود که در کنار خود یک مباشر آقا را به‌کار بگیرند. این موضوع بیشتر در مشاغلی که به‌صورت عمومی «مردانه» تلقی می‌شوند صحت دارد و لازم است که به قوانین مربوط به آن دقت داشته باشیم. این محدودیت برخی صنوف مثل آرایشگاه‌های مردانه، سفره‌خانه و تعمیر گاه خودرو را شامل می‌شود.

ارائه نکردن گواهی مرکز بهداشت شهرستان

بهداشت شهرستان

برخی مشاغل وجود دارند که فعالیت در آنها باید با رعایت همه مقررات بهداشتی انجام بگیرد. زیرا این مشاغل به‌صورت مستقیم با تغذیه و سلامت مردم سروکار دارند. چنانچه شما نیز قصد دارید واحد صنفی خاصی در این حوزه ایجاد کنید به‌دنبال پروانه کسب هستید، باید یک گواهی اختصاصی از مرکز بهداشت شهرستان مربوطه اخذ کنید. ارائه‌نکردن این مدرک، امکان دریافت پروانه کسب را از شما می‌گیرد.

اعتیاد به موادمخدر

اعتیاد به هر دسته از موادمخدر می‌تواند عامل مهمی برای رد شدن در خواست شما به‌منظور دریافت پروانه یا مجوز کسب باشد.

ارائه‌نکردن گواهی دوره آموزش ۱۰ ساعته

افرادی که تمام شرایط تعیین‌شده در مراجع قانونی را دارند، اما هنوز دوره آموزشی ۱۰ ساعته در مؤسسات آموزشی مرتبط با حوزه فعالیت خود را به‌دست نیاورده‌اند نیز نمی‌توانند پروانه کسب دریافت کنند.

بازنشستگان و کارمندان می‌توانند جواز کسب بگیرند؟

افرادیکه بازنشسته و یا کارمند بخش خصوصی هستند، می‌توانند اقدام به دریافت پروانه کسب کنند اما کارمندان دولت این امکان را ندارند.

برخوردار نبودن مغازه یا محل کسب از متراژ مناسب

برای برخی واحدهای صنفی به‌متراژی مناسب برای محل کسب خود نیاز دارید. به‌عنوان مثال برای فعالیت به‌عنوان یک مشاور املاک باید متراژ دفتر شما حداقل به ۱۲ متر برسد یا فروشندگان محصولات لبنی باید مغازه‌ای دست‌کم با متراژ ۱۵ متر در اختیار داشته باشند.

کارت مباشرت چیست؟

کارت مباشرت، مفهومی است که در حوزه کسب و کار و صنایع مختلف ایران اهمیت ویژه‌ای دارد. این کارت به افراد اجازه می‌دهد تا به‌عنوان نماینده یا مباشر در یک واحد صنفی فعالیت کنند. در واقع، این کارت نشان‌دهنده این است که فرد توسط صاحب کسب و کار یا واحد صنفی مورد تأیید قرار گرفته و مجاز به انجام وظایف مربوط به مدیریت

کارت مباشرت، مفهومی است که در حوزه کسب و کار و صنایع مختلف ایران اهمیت ویژه‌ای دارد. این کارت به افراد اجازه می‌دهد تا به‌عنوان نماینده یا مباشر در یک واحد صنفی فعالیت کنند. در واقع، این کارت نشان‌دهنده این است که فرد توسط صاحب کسب و کار یا واحد صنفی مورد تأیید قرار گرفته و مجاز به انجام وظایف مربوط به مدیریت